

KVALITETSDEKLARATION

Forskning vid universitet och högskolor

Ämnesområde

Utbildning och forskning

Statistikområde

Högskoleväsende

Produktkod

UF0213

Referenstid

Statistiken avser kalenderåret 2021.

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	4
1.2.2 Variabler	5
1.2.3 Statistiska mått	6
1.2.4 Redovisningsgrupper	6
1.2.5 Referenstider	8
2 Tillförlitlighet	8
2.1 Tillförlitlighet totalt	8
2.2 Osäkerhetskällor	9
2.2.1 Urval	9
2.2.2 Ramtäckning	9
2.2.3 Mätning	12
2.2.4 Bortfall	13
2.2.5 Bearbetning	13
2.2.6 Modellantaganden	14
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	14
3 Aktualitet och punktlighet	14
3.1 Framställningstid	14
3.2 Frekvens	15
3.3 Punktlighet	15
4 Tillgänglighet och tydlighet	15
4.1 Tillgång till statistiken	15
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	15
4.3 Presentation	15
4.4 Dokumentation	15
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	16
5.1 Jämförbarhet över tid	16
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	17
5.3 Sam användbarhet i övrigt	17
5.4 Numerisk överensstämmelse	17
Allmänna uppgifter	18
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	18
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	18
C Bevarande och gallring	18
D Uppgiftsskyldighet	18
E EU-reglering och internationell rapportering	18
F Historik	18
G Kontaktuppgifter	19

Statistikens kvalitet

1 Relevans

Statistiken om forskning vid universitet och högskolor ska belysa den forskning som bedrivs inom högskolan utifrån flera perspektiv. Staten satsar omfattande medel på forskning inom högskolesektorn och det finns därför behov av att uppgifter om verksamheten finns lätt tillgängliga för såväl allmänhet som specialintresserade.

Uppgifterna samlas in av Universitetskanslersämbetet (UKÄ) från flera olika datakällor. Uppgifter om forskningspublikationer samlas in från Kungl. bibliotekets (KB) tjänst Swepub. Kungl. biblioteket hämtar in uppgifter om vetenskaplig och konstnärlig output från svenska lärosätens publikationsdatabaser. Uppgifter om internationell rekrytering av forskare och mobilitet bland forskare bygger på registeruppgifter från Statistikmyndigheten SCB.

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med statistiken är att bidra till en allsidig statistisk belysning av högskolan och dess utveckling över tid i Sverige. Statistiken om forskning vid universitet och högskolor kompletterar den befintliga statistiken om studenter, doktorander, personal och ekonomi inom högskoleväsendet.

1.1.2 Statistikansvändares informationsbehov

Som möjliga statistikansvändare har UKÄ identifierat riksdag, regering, universitet och högskolor, myndigheter, kommuner, regioner, länsstyrelser, företag, branschorganisationer, intresseorganisationer, internationella organisationer, forskare, studerande, massmedia och allmänheten.

1.2 Statistikens innehåll

Statistiken för 2021 redovisar målstorheter som:

Internationell rekrytering av forskare

- Antal forskare (individer) med enbart utländska examina. Dessa redovisas efter kön, anställningskategori, lärosäte, forskningsämnesområde och forskningsämnesgrupp.
- Antal forskare (individer) utan svenskt medborgarskap. Dessa redovisas efter kön, anställningskategori, lärosäte, forskningsämnesområde och forskningsämnesgrupp.

Forskares mobilitet inom den svenska högskolan

- Antal forskare (individer) som bytt lärosäte mellan två år. Dessa redovisas efter kön, tidigare/nuvarande anställningskategori, forskningsämnesområde och forskningsämnesgrupp.
- Antal forskare (individer) med delade tjänster. Dessa redovisas efter kön, anställningskategori, forskningsämnesområde och forskningsämnesgrupp.

Forskares mobilitet mellan den svenska högskolan och andra sektorer

- Antal adjungerade forskare (individer). Dessa redovisas efter kön, anställningskategori, forskningsämnesområde och forskningsämnesgrupp.

Forskningspublikationer

- Antal forskningspublikationer. Dessa redovisas efter publikationstyp, lärosäte och forskningsämnesområde.

1.2.1 Objekt och population

Internationell rekrytering av forskare

Intressepopulationen består av anställd forskande och undervisande personal som har en utbildning på forskarnivå (eller motsvarande) vid statliga universitet och högskolor samt enskilda utbildningsanordnare med examenstillstånd (nedan forskare) som rekryterats ifrån ett annat land.

Vid beräkningar av antal forskare med enbart utländska examina (examensdefinitionen) har forskare inom konstnärliga ämnen exkluderats då anställningar inom konstnärliga ämnen på grund av skillnader i behörighet och bedömningsgrunder för anställning enligt Högskoleförordningen.

Målpopulationen utgörs av individer i registret över personal vid högskolor och universitet inom anställningskategorierna: Professor, Lektor, Meriteringsanställning samt Annan forskande och undervisande personal. Forskare inom anställningskategorin Annan forskande och undervisande personal ingår i målpopulationen endast om de har en utbildning på forskarnivå eller motsvarande.

Examensdefinition

Personer födda i Sverige med svenskt medborgskap ingår i målpopulationen.

Medborgsapsdefinition

Personer med svenskt medborgskap ingår inte i målpopulationen.

I övrigt hänvisar vi till kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202)

Forskares mobilitet inom den svenska högskolan

Intressepopulationen består av anställd forskande och undervisande personal som har en utbildning på forskarnivå (eller motsvarande) vid statliga universitet och högskolor samt enskilda utbildningsanordnare med examenstillstånd (nedan forskare), som är anställda på fler än ett lärosäte eller som bytt anställning mellan två år.

Målpopulationen utgörs av individer i registret över personal vid högskolor och universitet inom anställningskategorierna: Professor, Lektor, Meriteringsanställning samt Annan forskande och undervisande personal. Forskare inom anställningskategorin Annan forskande och undervisande

personal ingår i målpopulationen endast om de har en utbildning på forskarnivå eller motsvarande.

I övrigt hänvisar vi till kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Forskares mobilitet mellan den svenska högskolan och andra sektorer

Intressepopulationen består av anställd forskande och undervisande personal som har en utbildning på forskarnivå (eller motsvarande) vid statliga universitet och högskolor samt enskilda utbildningsanordnare med examenstillstånd (nedan forskare), som är adjungerade.

Målpopulationen utgörs av individer i registret över personal vid högskolor och universitet inom anställningskategorierna: Professor, Lektor, Meriteringsanställning samt Annan forskande och undervisande personal. Forskare inom anställningskategorin Annan forskande och undervisande personal ingår i målpopulationen endast om de har en utbildning på forskarnivå eller motsvarande.

I övrigt hänvisar vi till kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Forskningspublikationer

Intressepopulationen omfattar all publicerad forskningsoutput vid universitet och högskolor som bedriver forskning.

Målpopulationen, som utgörs av målobjekten, består av publicerad output som *borde* återfinns i Swepub. Överensstämmelsen mellan intresse- och målpopulation anses relativt god då forskarna vid svenska lärosäten har starka incitament att registrera forskningsoutput i administrativa system. Överensstämmelsen förväntas öka i takt med att användning av Swepub ökar. Observationsobjekt utgörs av metadata över publicerad forskningsoutput som *faktiskt* finns med (observeras) i Swepub.

1.2.2 Variabler

Internationell rekrytering av forskare

Examensdefinition

Målvariabeln är anställda individer med en utländsk utbildning på forskarnivå (forskare) utan en examen från ett svenskt lärosäte.

Medborgarskapsdefinition

Målvariabeln är anställda individer utan svenskt medborgskap.

Forskares mobilitet inom den svenska högskolan

Forskare som byter lärosäte

Målvariabeln är anställda individer som bytt anställning mellan två år.

Forskare med delade tjänster

Målvariabeln är anställda individer som är anställda på fler än ett lärosäte.

Forskarens mobilitet mellan den svenska högskolan och andra sektorer

Adjungerade forskare

Målvariabeln är anställda individer, som har sin huvudsakliga anställning utanför högskolan och är deltidsanställda vid ett lärosäte.

Forskningspublikationer

Målvariabeln är publicerade forskningspublikationer vid universitet och högskolor.

1.2.3 Statistiska mått

Statistiska mått som anges i statistiken är antal och summor.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Antal internationellt rekryterade forskare redovisas efter kön, anställningskategori, lärosäte, forskningsämnesområde och forskningsämnesgrupp.

Antal forskare (individer) som bytt lärosäte mellan två år. Dessa redovisas efter kön, tidigare/nuvarande anställningskategori, forskningsämnesområde och forskningsämnesgrupp.

Antal forskare (individer) med delade tjänster. Dessa redovisas efter kön, anställningskategori, forskningsämnesområde och forskningsämnesgrupp.

Antal adjungerade forskare (individer). Dessa redovisas efter kön, anställningskategori, forskningsämnesområde och forskningsämnesgrupp.

Antal forskningspublikationer. Dessa redovisas efter publikationstyp, lärosäte och forskningsämnesområde.

Lärosäte

Samlingsbegrepp som används för universitet och högskolor.

Anställningskategori

I statistiken ingår endast personal inom anställningskategorierna Professorer, Lektorer, Meriteringsanställningar samt Annan forskande och undervisande personal med en forskarexamen. Meriteringsanställningar avser dem som är anställda som forskarassistenter, biträdande lektorer och postdoktorer.

Tidigare/nuvarande anställningskategori

Vid byte av lärosäte redovisas den anställningskategori personen hade sin huvudsakliga anställning ett år. Samt den anställningskategori där personen hade sin huvudsakliga an-

	<p>ställning nästkommande år. En person som var anställd som lektor ett år som rekryterades till en professorstjänst vid ett annat lärosäte nästkommande år får kategorin: "Lektorer-Professorer".</p>
Forskningsämnesområde	<p>Forskarna delas in i följande sex forskningsämnesområden: naturvetenskap, teknik, medicin och hälsovetenskap, lantbruksvetenskap och veterinärmedicin, samhällsvetenskap samt humaniora och konst enligt Standard för svensk indelning av forskningsämnen.</p> <p>Forskningsämnesområdena <i>Humaniora</i> och <i>Lantbruksvetenskap</i> bytte 2016 namn och går sedan dess under benämningarna <i>Humaniora</i> och <i>konst</i> respektive <i>Lantbruksvetenskap</i> och <i>veterinärmedicin</i>. I statistikdatabasen används genomgående de nya benämningarna, även för tidigare år.</p>
Forskningsämnesgrupp	<p>Forskarna delas in i 42 olika forskningsämnesgrupper enligt Standard för svensk indelning av forskningsämnen.</p>
Kön	<p>Kvinna eller man. Härleds utifrån näst sista siffran i personnumret.</p>
Publikationstyp	<p>Artikel i vetenskapliga tidskrifter utgörs av outputtyperna artikel i vetenskaplig tidskrift och forskningsöversiktsartikel som är sakkunniggranskade.</p> <p>Akademiska avhandlingar utgörs av outputtyperna doktorsavhandling samt licentiatavhandlingar.</p> <p>Böcker på svenska utgörs av outputtypen böcker, monografier och samlingsverk (book och edited-book), där språk för det huvudsakliga intellektuella innehållet är svenska (enligt ISO 639-3 eller ISO 639-2b).</p>

Böcker på övriga språk utgörs av outputtypen böcker, monografier och samlingsverk (book och edited-book), där språk för det huvudsakliga intellektuella innehållet *inte* är svenska (enligt ISO 639-3 eller ISO 639-2b).

Kapitel i samlingsverk är en självständig del av monografisk publikation, där författarskapet beskrivs och som ofta ingår ofta i samlingsverk.

Konferensbidrag utgörs av outputtyperna paper i proceeding, poster, proceeding (redaktörskap) samt övriga konferensbidrag.

Övriga publikationer utgörs av *publicerad* output som inte tillhör någon av outputtyperna som nämnts ovan. Det är bland annat rapporter, immaterialrättslig output samt konstnärligt arbete.

1.2.5 Referenstider

Referenstiden för statistiken över forskning vid universitet och högskolor är 2021.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistiken redovisas varken med konfidensintervall eller med bedömningsintervall.

Under första kvartalet av 2020 började covid-19 spridas i Sverige och i världen. Det finns hittills inget som tyder på att framställningen av statistiken över personal vid universitet och högskolor har påverkats av pandemin.

Internationell rekrytering av forskare

Examensdefinition

I de fall en forskare som efter rekryteringen avlägger en examen från ett svenskt lärosäte (oavsett nivå) kommer forskaren exkluderas från målpopulat-

ionen nästkommande år. Se även kvalitetsdeklarationen för studenter och examinerade i högskoleutbildning på grund och avancerad nivå (UF0205) samt kvalitetsdeklaration för doktorander och examina i högskoleutbildning på forskarnivå (UF0204).

Medborgskapsdefinition

I de fall en forskare som vid något tillfälle efter rekryteringen beviljas svenskt medborgarskap kommer forskaren exkluderas från målpopulationen nästkommande år.

I övrigt, se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Forskares mobilitet inom den svenska högskolan

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Forskares mobilitet mellan den svenska högskolan och andra sektorer

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Forskningspublikationer

Eftersom de insamlade uppgifterna utgörs av de publikationer som hämtats in från lärosätenas administrativa system av Swepub bedömer Universitetskanslersämbetet att statistiken om forskningspublikationer håller god kvalitet.

Bearbetning av de inkomna uppgifterna jämförs i samband med bearbetningen med uppgifter från Swepubs bibliometritjänst,¹ vilken förvaltas av Kungl. biblioteket och uppdateras kontinuerligt.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken.

2.2.2 Ramtäckning

Internationell rekrytering av forskare

Ramen utgörs av de 48 lärosätenas administrativa register som förs över den anställda personalen för de lärosäten som är aktiva och som har examenstillstånd för högskoleutbildning på höstterminen 2021.

Rampopulationen utgörs av samtliga anställda som finns med i högskolornas administrativa system och som erhållit månadslön eller tim-, dag- eller veckolön under mätmånaden samt adjungerad personal helt finansierad av annan arbetsgivare. Överensstämmelsen mellan ram- och målpopulation anses god, då merparten av de anställda bör finnas i högskolornas administrativa system.

Undertäckning kan förekomma bl.a. genom att nyanställda personer inte hunnit registreras i de administrativa systemen. Lärosätena har dock

¹ <https://bibliometri.swepub.kb.se/bibliometrics>

möjlighet att komplettera insamlingen med anställda som inte ingår i de administrativa systemen.

Uppgifter om högsta utbildningsnivå hämtas från utbildningsregistret och i de fall uppgifter saknas eller är ofullständiga kan det innebära undertäckning av forskare i anställningskategorin Annan forskande och undervisande personal.

Övertäckning kan bestå av anställda som slutat månaden innan, men som får lön i oktober månad. Övertäckningen bedöms vara liten och sålunda inte påverka statistikens tillförlitlighet nämnvärt.

I övrigt, se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202), kvalitetsdeklarationen för studenter och examinerade i högskoleutbildning på grund och avancerad nivå (UF0205) samt kvalitetsdeklaration för doktorander och examina i högskoleutbildning på forskarnivå (UF0204).

Forskares mobilitet inom den svenska högskolan

Ramen utgörs av de 48 lärosätenas administrativa register som förs över den anställda personalen för de lärosäten som är aktiva och som har examenstillstånd för högskoleutbildning på höstterminen 2021.

Rampopulationen utgörs av samtliga anställda som finns med i högskolornas administrativa system och som erhållit månadslön eller tim-, dag- eller veckolön under mätmånaden samt adjungerad personal helt finansierad av annan arbetsgivare. Överensstämmelsen mellan ram- och målpopulation anses god, då merparten av de anställda bör finnas i högskolornas administrativa system.

Undertäckning kan förekomma bl.a. genom att nyanställda personer inte hunnit registreras i de administrativa systemen. Lärosätena har dock möjlighet att komplettera insamlingen med anställda som inte ingår i de administrativa systemen.

Uppgifter om högsta utbildningsnivå hämtas från utbildningsregistret och i de fall uppgifter saknas eller är ofullständiga kan det innebära undertäckning av forskare i anställningskategorin Annan forskande och undervisande personal.

Övertäckning kan bestå av anställda som slutat månaden innan, men som får lön i oktober månad. Övertäckningen bedöms vara liten och sålunda inte påverka statistikens tillförlitlighet nämnvärt.

I övrigt, se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Forskares mobilitet mellan den svenska högskolan och andra sektorer

Ramen utgörs av de 48 lärosätenas administrativa register som förs över den anställda personalen för de lärosäten som är aktiva och som har examenstillstånd för högskoleutbildning på höstterminen 2021.

Rampopulationen utgörs av samtliga anställda som finns med i högskolornas administrativa system och som erhållit månadslön eller tim-, dag- eller veckolön under mätmånaden samt adjungerad personal helt finansierad av annan arbetsgivare. Överensstämmelsen mellan ram- och målpopulation

anses god, då merparten av de anställda bör finnas i högskolornas administrativa system.

Undertäckning kan förekomma bl.a. genom att nyanställda personer inte hunnit registreras i de administrativa systemen. Lärosätena har dock möjlighet att komplettera insamlingen med anställda som inte ingår i de administrativa systemen.

Uppgifter om högsta utbildningsnivå hämtas från utbildningsregistret och i de fall uppgifter saknas eller är ofullständiga kan det innebära undertäckning av forskare i anställningskategorin Annan forskande och undervisande personal.

Övertäckning kan bestå av anställda som slutat månaden innan, men som får lön i oktober månad. Övertäckningen bedöms vara liten och sålunda inte påverka statistikens tillförlitlighet nämnvärt.

I övrigt, se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Forskningspublikationer

Rampopulationen stämmer väl överens med målpopulationen för undersökningen om forskningspublikationer och omfattar i stort sett samtliga universitet och högskolor som bedriver forskning (både statliga och med enskild huvudman). Uppgifter från Handelshögskolan i Stockholm saknas eftersom lärosätet inte rapporterar in uppgifter till Swepub.

Eftersom inrapporteringen av forskningsoutput kan ha en eftersläpning finns det undertäckning i datakällan. Både UKÄ och KB har i analyser sett att efterrapporteringen till största del sker under det första halvåret efter utgivningsåret. Men registrering av publikationer från ett visst år sker såväl åren före som flera år efter.

I Swepub finns dubletter av samma forskningspublikation. Det händer när samarbetspublikationer läggs in av flera lärosäten eller när forskare bytt lärosäte och lagt in sina publikationer i flera system. En viktig funktion i Swepub är därför att hantera dubletter som registreras av lärosätena.

Identifiering och sammanslagning sker automatiskt, efter valideringar och beräkningar i Swepub. Bara poster som med stor säkerhet pekar på samma publikation tolkas som dubletter. Det betyder att det även efter dedupliceringen förekommer dubletter i Swepub. KB arbetar kontinuerligt med att förbättra dubbletthanteringen. I de fall Swepub eller UKÄ misslyckats med att identifiera och slå samman dubletter finns det också risk för övertäckning.

Eftersom det sker efterrapportering av forskningsoutput i Swepub och KB kontinuerligt arbetar med att förbättra dubbletthanteringen i Swepub har UKÄ valt att publicera ny statistik under andra halvåret samt att uppdatera tidsserien bak till 2012 i samband med publicering av ett nytt referensår.

I vissa fall kan forskare vid flera svenska lärosäten samarbete kring en forskningspublikation. En publikation tilldelas ett lärosäte om minst en upphovsperson angetts som verksam vid lärosätet vid publiceringstillfället. UKÄ fraktioner inte publikationer och gör inga antaganden om huvudförfattare till publikationen.

I vissa fall är flera forskningsämnesområden kopplade till en enskild publikation. Det kan exempelvis röra sig om tvärvetenskaplig forskningsoutput. Klassificeringen till forskningsämnesområden görs i regel lokalt av forskare och/eller bibliotekspersonal på det inrapporterade lärosätet. I fall det saknas uppgift om forskningsämne på poster från uppgiftslämnarna använder UKÄ den klassificering som posterna tilldelats enligt Swepubs automatisk ämnesklassificering.²

2.2.3 Mätning

Internationell rekrytering av forskare

För registret över personal vid universitet och högskolor är oktober mätmånad. Uppgifter om medborgarskapsland hämtas från registret över totalbefolkningen från 31 december referensåret. Att det är olika mät månader kan innebära en viss underskattning av antalet internationellt rekryterade forskare (medborgarskapsdefinitionen). I beräkningen av antal internationellt rekryterade forskare (medborgarskapsdefinitionen) ingår endast personer med uppgift om medborgarskapsland och detta inte är Sverige.

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202), kvalitetsdeklarationen för studenter och examinerade i högskoleutbildning på grund och avancerad nivå (UF0205), kvalitetsdeklaration för doktorander och examina i högskoleutbildning på forskarnivå (UF0204) samt kvalitetsdeklaration för befolkningens utbildning (UF0537).

Forskares mobilitet inom den svenska högskolan

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202) samt kvalitetsdeklaration för befolkningens utbildning (UF0537).

Forskares mobilitet mellan den svenska högskolan och andra sektorer

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202), kvalitetsdeklaration för befolkningens utbildning (UF0537) samt kvalitetsdeklaration för registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (AM0207).

Forskningspublikationer

Uppgifterna till statistiken samlas in via Swepub.

Insamlingen sker genom att UKÄ gör en bearbetning av fullständig deduplicerad datadump från Swepub under oktober.

Mätfel härleds från svårigheter att deduplicera poster i Swepub. Mätfel beror alltså på datakällan och inte på bearbetningen av data från datakällan. Mätfel kan också bero på felaktig inrapportering av metadata från lärosäten. För att avhjälpa sådana fel i så stor utsträckning som möjligt har Kungl. biblioteket (i samråd med bland annat Universitetskanslersämbetet) tagit fram nationella riktlinjer för beskrivning av forskningsoutput.³

² Se <https://bibliometri.swepub.kb.se/classify/about> (hämtat 2022-10-13).

³ https://www.kb.se/download/18.6057ac19175f71f980c107a/1608025239403/NR_v1_3.pdf

2.2.4 Bortfall

Internationell rekrytering av forskare

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202), kvalitetsdeklarationen för studenter och examinerade i högskoleutbildning på grund och avancerad nivå (UF0205), kvalitetsdeklaration för doktorander och examina i högskoleutbildning på forskarnivå (UF0204) samt kvalitetsdeklaration för befolkningens utbildning (UF0537).

Forskares mobilitet inom den svenska högskolan

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202) samt kvalitetsdeklaration för befolkningens utbildning (UF0537).

Forskares mobilitet mellan den svenska högskolan och andra sektorer

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202) samt kvalitetsdeklaration för befolkningens utbildning (UF0537).

Forskningspublikationer

Forskningsoutput som inte inrapporterats av forskare/lärosäten utgör bortfall/undertäckning. Fall då metadata saknas, eller metadata om publikationsstatus är felaktig kan också leda till bortfall/undertäckning.

2.2.5 Bearbetning

För statistiken om internationell rekrytering av forskare, forskares mobilitet inom den svenska högskolan och forskares mobilitet mellan den svenska högskolan och andra sektorer förs uppgifter från registret över personal vid universitet och högskolor samman med andra registeruppgifter. Det finns inga kända bearbetningsfel i statistiken.

I övrigt hänvisar vi till kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202), kvalitetsdeklarationen för studenter och examinerade i högskoleutbildning på grund och avancerad nivå (UF0205), kvalitetsdeklaration för doktorander och examina i högskoleutbildning på forskarnivå (UF0204), kvalitetsdeklaration för befolkningens utbildning (UF0537) samt kvalitetsdeklaration för registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (AM0207).

Forskningspublikationer

Statistiken om forskningspublikationer utgår från lärosätenas inrapportering av metadata till Swepub. Den automatiserade bearbetningen av uppgifterna som sker av Swepub innebär vissa osäkerhetskällor. Metoden för identifiering och sammanslagning av dubletter innebär att ramen innehåller täckningsfel. Eftersom det saknas metoder för att jämförbara uppgifterna mot något annat än Swepubs bibliometritjänst, som är baserad på deduplicerade data, gör Universitetskanslersämbetet bedömningen att statistiken ska baseras på deduplicerade data.

I Swepub sker en automatisk ämnesklassificering på poster som saknar tillräckligt djup ämnesklassificering och som har tillräckligt mycket dataunderlag på svenska eller engelska med utgivningsår 2012 och framåt. Upp till tre klassificeringar på 3-siffernivå enligt *Standard för svensk indelning av forskningsämnen* kan läggas till av Swepub utifrån resultat av algoritmen för

Swepubs ämnesklassificering. Berikningen kan följas upp på Swepubs tjänst för Databearbetning och återkopplas lokalt.

Poster som Swepub har berikat med automatisk ämnesklassifikation behöver kontrolleras av organisationerna som har levererat posterna. Den automatiska klassificeringen som är mest korrekt alternativt en annan klassificering bör läggas in i det lokala systemet. Då kommer den inlagda klassificeringen köra över autoklassificeringen i Swepub.

2.2.6 Modellantaganden

Internationell rekrytering av forskare

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202), kvalitetsdeklarationen för studenter och examinerade i högskoleutbildning på grund och avancerad nivå (UF0205) samt kvalitetsdeklaration för doktorander och examina i högskoleutbildning på forskarnivå (UF0204).

Forskares mobilitet inom den svenska högskolan

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Forskares mobilitet mellan den svenska högskolan och andra sektorer

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Forskningspublikationer

Swepubs automatiska ämnesklassificering läggs till på poster som saknar tillräckligt djup ämnesklassificering och har tillräckligt mycket dataunderlag på svenska eller engelska med utgivningsår 2012 och framåt.⁴

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutlig statistik redovisas.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Internationell rekrytering av forskare

Uppgifter om personal vid universitet och högskolor samlas in med start 1 oktober. Statistiken offentliggörs i början av maj. Tiden mellan referensmånaden och offentliggörandet av statistiken är sju månader.

Forskares mobilitet inom den svenska högskolan

Uppgifter om personal vid universitet och högskolor samlas in med start 1 oktober. Statistiken offentliggörs i början av maj. Tiden mellan referensmånaden och offentliggörandet av statistiken är sju månader.

⁴ Se <https://www.kb.se/samverkan-och-utveckling/swepub/vanliga-fragor-om-swepub.html> (hämtat 2022-10-13).

Forskarens mobilitet mellan den svenska högskolan och andra sektorer

Uppgifter om personal vid universitet och högskolor samlas in med start 1 oktober. Statistiken offentliggörs i mitten av maj. Tiden mellan referensmånaden och offentliggörandet av statistiken är drygt sju månader.

Forskningspublikationer

Universitetskanslersämbetet hämtar uppgifter från Swepub under första veckan i oktober. Bearbetning av uppgifter sker i samband med detta. Statistiken offentliggörs i mitten av oktober och avser publikationer som har utgivningsår 2012–2021. Tiden mellan senaste referensår och offentliggörandet av statistiken är tio månader.

3.2 Frekvens

Statistik om forskning vid universitet och högskolor publiceras årligen och avser hela det föregående kalenderåret.

3.3 Punktlighet

Statistik om forskning vid universitet och högskolor publiceras årligen i enlighet med publiceringsplanen för Sveriges officiella statistik, <https://www.scb.se/hitta-statistik/publiceringskalendern/> och Universitetskanslersämbetets publiceringsplan, <http://www.uka.se/statistik--analys/officiell-statistik-om-hogskolan/publiceringsplan.html>. Statistiken publiceras för första gången 2021.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

- Statistiken publiceras huvudsakligen i UKÄ:s statistikdatabas www.uka.se/statistik--analys/statistikdatabas.html i form av ett antal tabeller.
- I samband med offentliggörandet läggs dokumentationen Kvalitetsdeklaration och Statistikens framställning ut på UKÄ:s webbplats, www.uka.se.
- I samband med att ny statistik publiceras utarbetar UKÄ pressmeddelanden eller statistiknyheter som publiceras på myndighetens webbplats www.uka.se.
- UKÄ publicerar även statistik i årsrapport, analyser och rapporter.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

UKÄ kan på begäran och i mån av tillgängliga resurser utföra enklare bearbetningar av den statistik som myndigheten förfogar över.

4.3 Presentation

Statistiken presenteras i form av text, tabeller och diagram.

4.4 Dokumentation

Statistikens kvalitet beskrivs i denna kvalitetsdeklaration.

5 Jämförbarhet och sam användbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Vid tidigare publicering av statistiken om forskare användes en annan definition av kategorin Annan forskande och undervisande personal. Utöver de som tidigare tillhörde kategorin Annan forskande och undervisande personal med forskarutbildning ingår nu även de som har forskande och undervisande arbetsuppgifter (dvs. som har kodats på forskningsämnesgrupp) bland den tekniska och administrativa personalen (inkl. bibliotekspersonal) samt arvodister med forskande och undervisande arbetsuppgifter. I statistiken för åren 2012–2021 används samma definition av Annan forskande och undervisande personal med forskarutbildning.

Vid tidigare publicering av forskningspubliceringsstatistiken redovisades Sophiahemmet högskolas publikationer som Södertörn högskolas publikationer. I samband med publiceringen 2022 har vi också förtydligat att endast monografier och samlingsverk (book och edited-book) ingår i publikationstyperna Böcker på svenska och Böcker på övriga språk. Förändringen innebär att outputtypen recensioner förflyttats till publikationstypen Övriga publikationer.

Internationell rekrytering av forskare

Medborgsdefinitionsdefinition

Om en person får svenskt medborgskap ingår inte längre personen i målpopulationen. Statistikens huvudsakliga syfte är alltså att ge en årlig bild av antalet forskare med utländskt medborgskap verksamma vid svenska lärosäten.

Forskningspublikationer

Statistiken om forskningspublikationer och Swepub utvecklas kontinuerligt.

Kungl. biblioteket skrivit en kort analys om när ett års publikationer är helt registrerade i Swepub. Analysen visade att antalet publikationer ökar med 20 procent från januari året efter utgivningsåret till januari ytterligare ett år senare. Den största delen av denna ökning sker under det första halvåret men en hel del registreras även under andra halvan. Det är också tydligt att registreringen sker i princip i samma takt de olika åren. KB konstaterar att Swepub aldrig riktigt blir fullständigt. Registrering av publikationer från ett visst år sker såväl åren före som flera år efter.

Även UKÄ har genomfört en kvalitetsstudie av statistiken om forskningspublikationer och Swepub. I den konstaterades att Swepub är en levande datakälla där förändringar av registrerade forskningspublikationer sker kontinuerligt. Förändringarna sker under hela året och berör även tidigare år.

Det finns eftersläpning i registrering till Swepub men det sker även korrigerings/rättning (bland annat i form av deduplicering) av lärosätena och KB. Eftersläpning i registrering är en typ av undertäckning. Korrigerings/rättning kan både handla om övertäckning och mätfel.

I den officiella statistiken om forskningspublikationer behöver vi förhålla oss till att efterrapportering och korrigerings/rättning berör flera år bakåt i tiden.

Det hanteras genom att när statistik för ett nytt referensår publiceras så ompubliceras hela tidsserien bakåt till 2012.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Internationell rekrytering av forskare

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Forskares mobilitet inom den svenska högskolan

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Forskares mobilitet mellan den svenska högskolan och andra sektorer

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Forskningspublikationer

Jämförbarheten är god mellan de olika publikationstyperna. Försiktighet bör dock iakttas vid jämförelser mellan forskningsämnesområden och mellan lärosäten. Eftersom en publikation kan tillfalla flera lärosäten överensstämmer inte uppgifter nedbrutna på lärosäten med det totala antalet publikationer. Försiktighet bör också iakttas vid jämförelser mellan olika forskningsämnen då publiceringsmönster skiljer sig åt.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Internationell rekrytering av forskare

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Forskares mobilitet inom den svenska högskolan

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Forskares mobilitet mellan den svenska högskolan och andra sektorer

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Forskningspublikationer

Sammanvändbarheten mellan de olika statistikprodukterna inom högskoleväsendet påverkas av att referensperioderna är olika för olika produkter. Produkten delar helt eller delvis referensperiod med statistik om utbildning på forskarnivå, personal vid universitet och högskolor samt ekonomisk statistik för universitet och högskolor.

5.4 Numerisk överensstämmelse

UKÄ bedömer att den numeriska överensstämmelsen mellan olika statistikvärden är god.

Internationell rekrytering av forskare

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Forskares mobilitet inom den svenska högskolan

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Forskares mobilitet mellan den svenska högskolan och andra sektorer

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken.

Kvalitetsdeklarationen avser officiell statistik. Publiceringar i årsrapporten som nämns i avsnitt 4.1 är dock inte officiell statistik.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt personuppgiftslagen (1998:204) som från 25 maj 2018 ersätt med EU:s dataskyddsförordning (2016/679).

C Bevarande och gallring

Inga gallringsföreskrifter föreligger.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger för statliga lärosäten enligt lagen (SFS 2001:99) och förordningen (SFS 2001:100) om den officiella statistiken.

Uppgiftsskyldigheten för stiftelsehögskolor regleras dels genom deras respektive långsiktiga avtal med staten, dels genom 5 § i lag (SFS 1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina. För övriga utbildningsanordnare regleras uppgiftsskyldigheten endast genom den senare.

E EU-reglering och internationell rapportering

Uppgifter omfattas inte av någon internationell rapportering.

F Historik

Sedan mål- och resultatstyrning infördes för universitet och högskolor 1993/94 har Högskoleverket varit statistikansvarig myndighet för högskoleväsende och 1 januari 2013 fördes statistikansvaret till den nybildade myndigheten Universitetskanslersämbetet.

Sedan dess har UKÄ:s uppdrag utvidgats och förändrats i och med ansvaret för kvalitetssäkring av hela högskolans verksamhet och de två uppdrag myndigheten genomförde tillsammans med Vetenskapsrådet:

- Uppdraget att utveckla uppföljningen av målen för forskningspolitiken
- Uppdraget om samordning av olika myndigheters uppföljning och utvärdering när det gäller verksamhet vid universitet och högskolor.

UKÄ:s nya roll i relation till högskolans forskning är en angelägenhet för hela myndigheten och innebär förändrade förutsättningar också för våra övriga uppdrag inklusive den officiella statistiken. I samband med detta har UKÄ har identifierat ett behov av mer statistik om den forskning som bedrivs vid svenska universitet och högskolor. I samband med detta skapades statistikprodukten *Forskning vid universitet och högskolor*, där statistiken för första gången publiceras under 2021.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Universitetskanslersämbetet
Kontaktinformation	Analysavdelningen
E-post	statistik@uka.se
Telefon	08-563 085 00

Statistikproducent	Universitetskanslersämbetet
Kontaktinformation	Analysavdelningen
E-post	statistik@uka.se
Telefon	08-563 085 00